C/2025/649

10.2.2025.

PREPORUKA VIJEĆA

od 21. siječnja 2025.

o potvrđivanju nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Malte

(C/2025/649)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2024/1263, a posebno njezin članak 17.,

uzimajući u obzir preporuku Komisije,

budući da:

OPĆA RAZMATRANJA

(1) Reformirani okvir gospodarskog upravljanja EU-a stupio je na snagu 30. travnja 2024. Uredba (EU) 2024/1263 Europskog parlamenta i Vijeća o djelotvornoj koordinaciji ekonomskih politika i multilateralnom proračunskom nadzoru ([1]), izmijenjena Uredba (EZ) br. 1467/97 o provedbi postupka u slučaju prekomjernog deficita ([2]) i izmijenjena Direktiva Vijeća 2011/85/EU o proračunskim okvirima država članica ([3]) glavni su elementi reformiranog okvira gospodarskog upravljanja EU-a. Cilj je tog okvira promicanje zdravih i održivih javnih financija te održivog i uključivog rasta i otpornosti putem reformi i ulaganja te sprečavanje prekomjernih državnih deficita. Okvir je više usmjeren na srednjoročno razdoblje te se njime ujedno potiče odgovornost na nacionalnoj razini, zajedno s djelotvornijom i koherentnijom provedbom propisa.

(2) Nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni planovi koje države članice trebaju dostaviti Vijeću i Komisiji okosnica su novog okvira gospodarskog upravljanja. Dva su cilja tih planova: i. osigurati da se, među ostalim do kraja razdoblja prilagodbe, dug opće države uvjerljivo smanjuje ili da ostane na razboritim razinama te da se državni deficit u srednjoročnom razdoblju smanji i zadrži ispod referentne vrijednosti od 3 % BDP-a i ii. osigurati provedbu reformi i ulaganja kojima se odgovara na glavne izazove utvrđene u kontekstu europskog semestra i doprinosi zajedničkim prioritetima EU-a. Zato se u svakom planu treba preuzeti srednjoročna obveza o kretanju neto rashoda ([4]), čime se u principu uvodi proračunsko ograničenje tijekom trajanja plana, odnosno četiri ili pet godina (ovisno o redovnom trajanju zakonodavnog razdoblja u državi članici). Osim toga, u planu bi trebalo objasniti kako će država članica provedbom reformi i ulaganja odgovoriti na glavne izazove utvrđene u kontekstu europskog semestra, osobito u preporukama za pojedinu zemlju (što, ovisno o slučaju, uključuje i one koje se odnose na postupak u slučaju makroekonomskih neravnoteža) i kako će država članica doprinijeti zajedničkim prioritetima Unije. Razdoblje fiskalne prilagodbe traje četiri godine i može se produljiti za najviše tri godine ako se država članica obveže da će provesti relevantne reforme i ulaganja koji ispunjavaju kriterije iz Uredbe (EU) 2024/1263.

(3) Komisija nakon dostave plana treba ocijeniti ispunjava li plan zahtjeve iz Uredbe (EU) 2024/1263.

([1]) Uredba (EU) 2024/1263 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2024. o djelotvornoj koordinaciji ekonomskih politika i multilateralnom proračunskom nadzoru te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97 (SL L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Uredba Vijeća (EU) 2024/1264 od 29. travnja 2024. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1467/97 o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita (SL L, 2024/1264, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Direktiva Vijeća (EU) 2024/1265 od 29. travnja 2024. o izmjeni Direktive 2011/85/EU o zahtjevima za proračunske okvire država članica (SL L, 2024/1265, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Neto rashodi kako su definirani u članku 2. Uredbe (EU) 2024/1263 znači državni rashodi bez i. izdataka za kamate, ii. diskrecijskih mjera na strani prihoda, iii. rashoda za programe Unije koji su u cijelosti pokriveni prihodima iz fondova Unije, iv. nacionalnih rashoda za sufinanciranje programa koji se financiraju sredstvima Unije, v. cikličkih elemenata rashoda za naknade za nezaposlenost te vi. jednokratnih i drugih privremenih mjera.

(4) Vijeće zatim na preporuku Komisije treba donijeti preporuku kojom se utvrđuje kretanje neto rashoda dotične države članice i, ako je primjenjivo, potvrđuje skup obveza u pogledu reformi i ulaganja koje su temelj za produljenje razdoblja fiskalne prilagodbe.

RAZMATRANJA O NACIONALNOM SREDNJOROČNOM FISKALNO-STRUKTURNOM PLANU MALTE

(5) Malta je 20. rujna 2024. Vijeću i Komisiji dostavila svoj nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan.

Proces prije dostave plana

(6) Kako bi utvrdila okvir za dijalog koji prethodi dostavljanju nacionalnih srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova, Komisija je Malti 21. lipnja 2024., u skladu s člankom 9. Uredbe (EU) 2024/1263, dostavila referentni smjer kretanja ([5]). Komisija je 20. rujna 2024. objavila referentni smjer kretanja ([6]). Referentni smjer kretanja temelji se na rizicima i osigurava da se do kraja razdoblja fiskalne prilagodbe i bez daljnjih proračunskih mjera nakon razdoblja prilagodbe dug opće države uvjerljivo smanjuje ili da u srednjoročnom razdoblju ostane na razboritim razinama te da se deficit opće države smanji ispod 3 % BDP-a tijekom razdoblja prilagodbe i u srednjoročnom razdoblju zadrži ispod te referentne vrijednosti. Srednjoročno razdoblje definirano je kao razdoblje od deset godina nakon isteka razdoblja prilagodbe. U skladu s člankom 6. točkom (d) i člancima 7. i 8. Uredbe (EU) 2024/1263, referentni smjer kretanja usklađen je i s mjerilom za deficit, zaštitnom mjerom za održivost duga i zaštitnom mjerom za otpornost na deficit. U referentnom smjeru kretanja za Maltu, na temelju pretpostavki Komisije na kojima se temelje prethodne smjernice dostavljene u lipnju 2024., utvrđuje se da u razdoblju prilagodbe od četiri godine rast neto rashoda ne bi smio premašiti vrijednosti iz tablice 1. To odgovara prosječnom rastu neto rashoda od 5,9 % tijekom razdoblja prilagodbe (2025. – 2028.).

Tablica 1: Referentni smjer kretanja koji je Komisija Malti dostavila 21. lipnja 2024.

	2025.	2026.	2027.	2028.	Prosjek 2025. – 2028.
Maksimalni rast neto rashoda (godišnje, %)	6,0	5,8	5,9	5,7	5,9

Izvor: izračuni Komisije.

(7) U skladu s člankom 12. Uredbe (EU) 2024/1263, Malta i Komisija organizirale su tehnički dijalog od rujna do studenoga 2024. Glavne su teme dijaloga bile kretanje neto rashoda prema predviđanjima Malte i njegove temeljne pretpostavke (osobito očekivani utjecaj revizije referentnih vrijednosti na BDP), kao i planirana provedba reformi i ulaganja kojima se odgovara na glavne izazove utvrđene u kontekstu europskog semestra i doprinosi zajedničkim prioritetima Unije za pravednu zelenu i digitalnu tranziciju, socijalnu i gospodarsku otpornost, energetsku sigurnost i izgradnju obrambenih sposobnosti.

(8) Malta je u rujnu 2024. u skladu s člankom 11. stavkom 3. i člankom 36. stavkom 1. točkom (c) Uredbe (EU) 2024/1263 i prema informacijama koje je dostavila u svojem planu započela postupak savjetovanja sa socijalnim partnerima. Prema informacijama koje je Malta dostavila u svojem planu, o mjerama i inicijativama iz plana provedeno je savjetovanje s Malteškim vijećem za gospodarski i socijalni razvoj (MCESD), platformom koja okuplja primarne socijalne partnere u Malti.

([5]) Prethodne smjernice koje su dostavljene državama članicama i Gospodarskom i financijskom odboru sadržavaju smjer kretanja bez produljenja razdoblja prilagodbe od četiri godine i s produljenjem razdoblja prilagodbe na sedam godina. Sadržavaju i glavne početne uvjete i temeljne pretpostavke koje je Komisija upotrijebila u okviru za srednjoročne projekcije državnog duga. Referentni smjer kretanja izračunan je na temelju metodologije opisane u Izvješću Komisije o održivosti duga za 2023. (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Temelji se na proljetnoj prognozi Europske komisije 2024. i njezinu srednjoročnom produljenju do 2033., a dugoročni rast BDP-a i troškovi starenja stanovništva u skladu su sa zajedničkim izvješćem Komisije i Vijeća o starenju stanovništva za 2024. (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#malta.

Drugi povezani procesi

(9) Vijeće je 26. srpnja 2024. utvrdilo da u Malti postoji prekomjerni deficit jer nije ispunjen kriterij deficita ([7]). Ova se Preporuka podudara s preporukom Vijeća na temelju članka 126. stavka 7. UFEU-a s ciljem okončanja stanja prekomjernog državnog deficita u Malti ([8]). Istodobnim donošenjem tih preporuka, što je prilagođeno i opravdano zbog prelaska na novi okvir gospodarskog upravljanja, osigurava se usklađenost preporučenih kretanja prilagodbe.

(10) Malta je 15. listopada 2024. dostavila svoj nacrt proračunskog plana za 2025. Komisija je 26. studenoga 2024. donijela mišljenje o tom nacrtu proračunskog plana ([9]).

(11) Vijeće je 21. listopada 2024. Malti uputilo nekoliko preporuka u kontekstu europskog semestra ([10]).

SAŽETAK I KOMISIJINA OCJENA PLANA

(12) U skladu s člankom 16. Uredbe (EU) 2024/1263 Komisija je ocijenila plan kako slijedi:

Kontekst: makroekonomsko i fiskalno stanje i izgledi

(13) U Malti je 2023. zabilježen rast gospodarske aktivnosti od 7,5 % zbog privatne potrošnje i izvoza. Prema jesenskoj prognozi Europske komisije 2024. očekuje se rast gospodarstva za 5,0 % u 2024. zbog velike domaće potražnje i izvoza. Predviđa se da će realni BDP u 2025. porasti za 4,3 % jer potrošnja i ulaganja i dalje podupiru rast. Očekuje se da će u 2026. realni BDP porasti za 4,3 % jer gospodarstvo zadržava dinamiku rasta. Tijekom razdoblja obuhvaćenog prognozom (2024. – 2026.) očekuje se da će potencijalni BDP u Malti rasti stabilnom stopom (4,9 % u prosjeku) zbog velikog doprinosa rada i, u manjoj mjeri, akumulacije kapitala. Stopa nezaposlenosti u 2023. iznosila je 3,5 %, a Komisija predviđa da će iznositi 3,2 % u 2024., 3,1 % u 2025. i 3 % u 2026. Predviđa se da će se inflacija (deflator BDP-a) smanjiti s 5,3 % u 2023. na 2,6 % u 2024. te da će u 2025. iznositi 2,5 %, a u 2026. 2,1 %.

(14) Kad je riječ o fiskalnim kretanjima, deficit opće države u Malti iznosio je 2023. 4,5 % BDP-a. Prema Komisijinoj jesenskoj prognozi 2024., predviđa se da će u 2024. dosegnuti 4 % BDP-a, u 2025. dodatno se smanjiti na 3,5 % BDP-a, a u 2026. bez promjene politika na 3,1 %. Jesenska prognoza Europske komisije 2024. uključuje nacrt proračuna Malte za 2025., koji je vlada predložila nacionalnom parlamentu u listopadu. Na kraju 2023. dug opće države iznosio je 47,4 % BDP-a. Prema Komisijinoj jesenskoj prognozi 2024., očekuje se da će se krajem 2024. udio duga u BDP-u povećati na 49,8 %. Predviđa se da će se krajem 2025. dodatno povećati na 50,4 % BDP-a, a krajem 2026. na 50,2 %. Komisija u svojoj fiskalnoj prognozi ne uzima u obzir obveze politike preuzete u srednjoročnim planovima sve dok one ne budu vjerodostojno najavljene i dovoljno detaljno razrađene u konkretne mjere politike.

Kretanje neto rashoda i glavne makroekonomske pretpostavke iz plana

(15) Nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan Malte odnosi se na razdoblje 2025. – 2028 i četverogodišnju fiskalnu prilagodbu.

(16) Plan sadržava sve informacije propisane u članku 13. Uredbe (EU) 2024/1263.

(17) Planom se obvezuje na kretanje neto rashoda navedeno u tablici 2, što odgovara prosječnom rastu neto rashoda od 5,9 % u godinama od 2025. do 2028. Prosječni rast neto rashoda tijekom razdoblja prilagodbe 2025. – 2028. naveden u planu općenito je u skladu s ([11]) referentnim smjerom kretanja koji je Komisija dostavila 21. lipnja 2024. U planu se pretpostavlja da će se rast potencijalnog BDP-a smanjiti s 5,1 % u 2024. na 4,8 % u 2025. i dodatno na 4,6 % u 2026. te da će se zadržati na toj razini do 2028. Osim toga, u planu se očekuje da će se stopa rasta deflatora BDP-a smanjiti s 3,1 % u 2024. na 2,6 % te da će se zadržati na toj razini u svim godinama do 2028.

([7]) SL L, 1.8.2024., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2024/2128/oj.
([8]) Preporuka za Preporuku Vijeća s ciljem okončanja stanja prekomjernog državnog deficita u Malti, 26.11.2024., COM (2024) 955 final.
([9]) Mišljenje Komisije o nacrtu proračunskog plana Malte, 26.11.2024., C(2024)9061 final.
([10]) Preporuka Vijeća od 21. listopada 2024. o ekonomskoj, proračunskoj i strukturnoj politici te politici zapošljavanja Malte.
([11]) Razlika nije vidljiva zbog zaokruživanja.

Tablica 2: Kretanje neto rashoda i glavne pretpostavke iz plana Malte

	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	Prosjek tijekom razdoblja trajanja plana 2025. – 2028.
Rast neto rashoda (godišnje, %)	7,4	6,0	5,8	5,8	6,1	5,9
Rast neto rashoda (kumulativno, od bazne godine 2023., %)	7,4	13,8	20,4	27,4	35,2	nije primjenjivo
Rast potencijalnog BDP-a (%)	5,1	4,8	4,6	4,6	4,6	4,7
Inflacija (rast deflatora BDP-a) (%)	3,1	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6

Izvor: Srednjoročni fiskalno-strukturni plan Malte i izračuni Komisije.

Implikacije obveza o kretanju neto rashoda preuzetih u planu na dug opće države

(18) Ako se ostvare obveze o kretanju neto rashoda preuzete u planu i temeljne pretpostavke, dug opće države trebao bi se, prema planu, blago smanjivati s 49,2 % BDP-a u 2024. na 48,8 % BDP-a na kraju razdoblja prilagodbe u 2028., prema tablici u nastavku. Predviđa se da će se nakon prilagodbe u srednjoročnom razdoblju (tj. do 2038.) udio duga dodatno smanjiti te da će 2038. iznositi 42,3 % BDP-a. Tako bi prema planu dug opće države u srednjoročnom razdoblju ostao ispod referentne vrijednosti od 60 % BDP-a iz Ugovora. To je prema pretpostavkama iz plana moguće jer se u svim deterministčkim testiranjima otpornosti na stres iz Komisijine analize održivosti duga predviđa da će dug do 2038. ostati ispod 60 % BDP-a. Stoga se na temelju obveza o provedbi politika i makroekonomskih pretpostavki iz plana kretanje neto rashoda navedeno u planu smatra usklađenim s kriterijem duga iz članka 6. točke (a) i članka 16. stavka 2. Uredbe (EU) 2024/1263.

Tablica 3 Kretanja duga i salda opće države u planu Malte

	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2038.
Dug države (% BDP-a)	47,3	49,2	49,8	49,9	49,5	48,8	42,3
Saldo države (% BDP-a)	- 4,5	- 4,0	- 3,8	- 3,4	- 3,0	- 2,6	- 2,1

Izvor: Srednjoročni fiskalno-strukturni plan Malte.

Implikacije obveza o kretanju neto rashoda preuzetih u planu na saldo opće države

(19) Na temelju kretanja neto rashoda i pretpostavki iz plana, deficit opće države trebao bi se postupno smanjivati s 4 % BDP-a u 2024. na 3,0 % BDP-a u 2027. i 2,6 % u 2028. Stoga prema planu saldo opće države do kraja razdoblja prilagodbe (2028.) neće premašiti referentnu vrijednost od 3 % BDP-a. Osim toga, državni deficit tijekom deset godina nakon razdoblja prilagodbe (tj. do 2038.) neće premašiti 3 % BDP-a. Stoga se na temelju obveza o provedbi politika i makroekonomskih pretpostavki iz plana kretanje neto rashoda navedeno u planu smatra usklađenim s kriterijem deficita iz članka 6. točke (b) i članka 16. stavka 2. Uredbe (EU) 2024/1263.

Vremenski profil fiskalne prilagodbe

(20) Vremenski profil fiskalne prilagodbe iskazan kao promjena strukturnog primarnog salda, kako je opisano u planu, općenito je linearan, kako je propisano u članku 6. točki (c) Uredbe (EU) 2024/1263. Stoga se na temelju obveza o provedbi politika i makroekonomskih pretpostavki iz plana kretanje neto rashoda navedeno u planu smatra usklađenim sa zaštitnom klauzulom kojom se izbjegava prilagodba na kraju razdoblja iz članka 6. točke (c) Uredbe (EU) 2024/1263.

Tablica 4 Kretanja strukturnog primarnog salda u planu Malte

	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.
Strukturni primarni saldo (% BDP-a)	- 3,5	- 2,7	- 2,2	- 1,7	- 1,2	- 0,8
Promjena strukturnog primarnog salda (u postotnim bodovima)	nije primjenjivo	0,8	0,5	0,5	0,5	0,4

Izvor: Srednjoročni fiskalno-strukturni plan Malte.

Usklađenost s postupkom u slučaju prekomjernog deficita

(21) Kretanje neto rashoda utvrđeno u planu u skladu je sa zahtjevima u okviru postupka u slučaju prekomjernog deficita (posebno s minimalnom godišnjom strukturnom prilagodbom utvrđenom u članku 3. stavku 4. trećem podstavku Uredbe Vijeća (EZ) 1467/97).

Usklađenost plana sa zaštitnom mjerom za otpornost na deficit

(22) Zahtjev iz preventivnog dijela iz članka 8. Uredbe (EU) 2024/1263 u pogledu zaštitne mjere za otpornost na deficit, kojom se želi osigurati zajednička margina u odnosu na referentnu vrijednost deficita od 3 % BDP-a, primjenjuje se na Maltu od 2028. jer se predviđa da će deficit od 2027. biti ispod 3 % BDP-a. Stoga godišnja prilagodba strukturnog primarnog salda 2028. ne bi trebala biti manja od 0,4 % BDP-a ako je strukturni deficit 2027. bio veći od 1,5 % BDP-a, kako bi se postigla zajednička margina otpornosti u strukturnom smislu od 1,5 % BDP-a. Fiskalna prilagodba koja je rezultat obveza o provedbi politika i makroekonomskih pretpostavki iz plana iznosi 0,4 % u 2028. Stoga se na temelju obveza o provedbi politika i makroekonomskih pretpostavki iz plana kretanje neto rashoda navedeno u planu smatra usklađenim sa zaštitnom mjerom za otpornost na deficit.

Usklađenost plana sa zaštitnom mjerom za održivost duga

(23) Prema planu dug opće države u razdoblju prilagodbe ostat će ispod 60 % BDP-a. Stoga se prema planu ne primjenjuje zaštitna mjera za održivost duga.

Makroekonomske pretpostavke iz plana

(24) Plan se temelji na makroekonomskim i fiskalnim pretpostavkama koje su u skladu s pretpostavkama koje je Komisija dostavila državama članicama 21. lipnja 2024. U njemu se uzimaju u obzir dodatne dostupne informacije u usporedbi s referentnim smjerom kretanja te u skladu s tim on sadržava ažurirane makroekonomske i fiskalne pokazatelje. To ažuriranje ne utječe bitno na prosječni rast neto rashoda u planu u odnosu na referentni smjer kretanja.

Fiskalna strategija iz plana

(25) U skladu s indikativnom fiskalnom strategijom iz plana, preuzete obveze o neto rashodima bit će ispunjene uglavnom ograničenjem rashoda. Indikativni skup mjera politike uključuje postupno smanjenje oslanjanja na energetske subvencije na temelju strukturnih reformi i strateških ulaganja u energetski sektor u cilju promicanja obnovljivih izvora energije i povećanja energetske učinkovitosti. Točna specifikacija relevantnih mjera politike potvrđuje se ili se prilagođava i kvantificira u godišnjim proračunima. Prisutni su i rizici za provedbu indikativne fiskalne strategije iz plana, koji proizlaze iz i dalje visokog stupnja nesigurnosti u vezi s točnim specifikacijama mjera. Osim toga, u nacrtu proračunskog plana za 2025. navode se mjere politike koje će pomoći da se ispune obveze o neto rashodima za 2025. ([12])

([12]) Vidjeti Mišljenje Komisije o nacrtu proračunskog plana Malte, 26.11.2024., C(2024)9061 final.

Planirane reforme i ulaganja iznesene u planu kojima se odgovara na glavne izazove utvrđene u kontekstu europskog semestra i doprinosi zajedničkim prioritetima Unije

(26) U planu se opisuju planirane politike za reforme i ulaganja kojima se odgovara na glavne izazove utvrđene u kontekstu europskog semestra, osobito u preporukama za Maltu, i doprinosi zajedničkim prioritetima EU-a. Plan sadržava 143 reforme i ulaganja za zajedničke prioritete EU-a, od kojih se za 32 upotrebljava financijska potpora iz Mehanizma za oporavak i otpornost, a za 23 iz fondova kohezijske politike.

(27) Kad je riječ o zajedničkom prioritetu pravedne zelene i digitalne tranzicije, što uključuje klimatske ciljeve utvrđene u Uredbi (EU) 2021/1119 i ciljeve iz malteškog nacionalnog energetskog i klimatskog plana za razdoblje 2021. – 2030., plan sadržava mjere za pojednostavnjenje postupaka izdavanja dozvola za postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (uključeni u plan za oporavak i otpornost) i nastavak programa kojima se potiče uvođenje tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora u kućanstvima i poduzećima. Tim se mjerama, među ostalim, nastoje provesti preporuke o smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima i promicanju obnovljivih izvora energije koje je Vijeće uputilo Malti u razdoblju od 2020. do 2024. Plan sadržava i mjere za promicanje nadogradnje nestambenih privatnih i javnih zgrada (uključeno u plan za oporavak i otpornost) i uvođenje energetskih pregleda od strane MSP-ova, za koje se očekuje da će, zajedno s drugim mjerama, doprinijeti provedbi preporuka za Maltu iz razdoblja 2019. – 2023. o energetskoj učinkovitosti. Plan sadržava i velika ulaganja u postrojenja za proizvodnju energije iz otpada i ekološku preradu te reforme iz plana za oporavak i otpornost povezane s građevinskim otpadom i otpadom od rušenja, za koje se, među ostalim, očekuje da će doprinijeti provedbi preporuke za Maltu iz 2020. o gospodarenju otpadom. Mjerama za optimizaciju postrojenja za pitku vodu iz plana nastoji se, među ostalim, doprinijeti provedbi preporuke Maltu iz 2019. o upravljanju resursima i učinkovitosti njihova iskorištavanja. Mjerama iz plana koje se odnose na poboljšanje održivih prijevoznih sredstava i infrastrukture za više vrsta prijevoza te drugim mjerama, uključujući one iz plana za oporavak i otpornost, nastoje se provesti preporuke o smanjenju zagušenja i emisija iz cestovnog prometa koje je Vijeće uputilo Malti u razdoblju od 2019. do 2024. Plan sadržava i mjere za povećanje otpornosti, kapaciteta i sigurnosti digitalne infrastrukture vlade (uključeno u plan za oporavak i otpornost), mjere za poboljšanje pristupa digitalnim tehnologijama (djelomično putem mjera iz plana za oporavak i otpornost) i druge mjere, kao što je poboljšanje internetskog portala Malteškog poslovnog registra, za koje se očekuje da će, među ostalim, doprinijeti provedbi preporuke za Maltu iz 2020. o ubrzanju digitalne tranzicije.

(28) Kad je riječ o zajedničkom prioritetu socijalne i gospodarske otpornosti, što uključuje europski stup socijalnih prava, plan sadržava mjere kojima se uvode poticajni mehanizmi za produljenje radnog vijeka nakon dobi za umirovljenje i diversifikaciju mirovinskih primanja. Tim se mjerama, uz druge mjere u planu, nastoji provesti preporuka iz 2019. o održivosti mirovinskog sustava. Plan sadržava i mjere za nabavu ključne medicinske opreme, jačanje primarne skrbi i osiguravanje održive radne snage, među ostalim u okviru reforme iz plana za oporavak i otpornost koja se odnosi na poboljšanje dobrobiti stranih radnika, kojom se, među ostalim, nastoje provesti preporuke za Maltu iz 2019. i 2020. o jačanju održivosti i otpornosti zdravstvenog sustava. Mjerama iz plana koje se odnose na jačanje aktivnosti cjeloživotnog učenja, usavršavanja i prekvalifikacije i poboljšanje kvalitete i pristupa obrazovanju te drugim mjerama, uključujući one iz plana za oporavak i otpornost, nastoji se provesti preporuka o uključivom obrazovanju i osposobljavanju koju je Vijeće uputilo Malti 2019., preporuka o poboljšanju vještina i kompetencija za zelenu tranziciju iz 2023., kao i preporuka o kvaliteti i tržišnoj relevantnosti obrazovanja i osposobljavanja kako bi se odgovorilo na pitanje loših obrazovnih ishoda iz 2024. Nadalje, plan sadržava mjere za potporu poduzetničkom kapitalu i unapređenje nacionalnog okvira za istraživanje i inovacije, kojima se, među ostalim, nastoji provesti preporuka za Maltu iz 2020. o promicanju privatnih ulaganja i preporuke iz 2019. i 2020. o istraživanju i inovacijama. Mjerama za jačanje državnog odvjetništva (uključeno u plan za oporavak i otpornost) i daljnji rad na otkrivanju i kaznenom progonu korupcije (uključeno u plan za oporavak i otpornost) nastojat će se, među ostalim, provesti preporuke o jačanju neovisnosti i učinkovitosti pravosudnog sustava koje je Vijeće uputilo Malti 2019. i 2020. te preporuku o poboljšanju okvira upravljanja koju je Vijeće uputilo Malti 2019. Nadalje, plan sadržava mjere za sprečavanje pranja novca i oporezivanja, kao što su mjere za daljnju provedbu strategije Jedinice za financijsko-obavještajnu analizu (FIAU) za razdoblje 2023. – 2026. te uvođenje novog zakonodavstva o ulaznim i izlaznim plaćanjima (uključeno u plan za oporavak i otpornost), kojima će se nastojati provesti preporuka o napretku u jačanju okvira za sprečavanje pranja novca koju je Vijeće uputilo Malti 2019. i 2020. te preporuke o suzbijanju praksi agresivnog poreznog planiranja koje je Vijeće uputilo Malti u razdoblju od 2019. do 2024.

(29) Kad je riječ o zajedničkom prioritetu energetske sigurnosti, plan sadržava mjere za pojednostavnjenje postupaka izdavanja dozvola za postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, potporu ulaganjima u obnovljive izvore energije i jačanje elektroenergetske mreže i kapaciteta za skladištenje (uključeno i u plan za oporavak i otpornost).

(30) Kad je riječ o zajedničkom prioritetu obrambenih sposobnosti, plan sadržava ulaganja u modernizaciju vojne infrastrukture, poboljšanje kibernetičke sigurnosti i usklađivanje s europskom industrijskom strategijom za europsku obranu.

(31) Plan sadržava informacije o dosljednosti i, prema potrebi, komplementarnosti s fondovima kohezijske politike i planom za oporavak i otpornost Malte u raznim područjima, uključujući digitalizaciju i modernizaciju javne uprave, promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti, poticanje otpornosti u zdravstvenom sektoru osiguravanjem jake i održive radne snage te jačanje otpornosti tržišta rada, promicanje rodne ravnopravnosti i jačanje vještina.

(32) Plan sadržava pregled potrebnih javnih ulaganja u Malti povezanih sa zajedničkim prioritetima EU-a, a cilj im je doprinijeti ispunjavanju tih potreba. Kad je riječ o pravednoj zelenoj tranziciji, Malta je utvrdila da postoje potrebe za ulaganjima u obnovljive izvore energije, energetsku učinkovitost, prilagodbu klimatskim promjenama, kružno gospodarstvo, sprečavanje onečišćenja i zaštitu bioraznolikosti. Kad je riječ o pravednoj digitalnoj tranziciji, u planu su utvrđene potrebe za ulaganjima koja se odnose na digitalne vještine, digitalnu transformaciju poduzeća te sigurnu i održivu digitalnu infrastrukturu. U vezi sa socijalnom i gospodarskom otpornosti, uključujući europski stup socijalnih prava, potrebe za ulaganjima utvrđene su u području aktivnih politika rada i socijalnih usluga, ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, cjeloživotnog učenja i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, zdravstvene infrastrukture i održivog turizma. U vezi s energetskom sigurnošću utvrđene su potrebe za ulaganjima u infrastrukturu za energiju iz obnovljivih izvora, posebno solarnu energiju i energiju vjetra, energetsku učinkovitost i razvoj pametnih mreža i rješenja za skladištenje energije. U vezi s izgradnjom obrambenih sposobnosti Malta je utvrdila koje su njezine potrebe za ulaganjima za nacionalnu i europsku sigurnost.

Zaključak ocjene Komisije

(33) Komisija općenito smatra da plan Malte ispunjava kriterije iz Uredbe (EU) 2024/1263.

OPĆI ZAKLJUČAK VIJEĆA

(34) Vijeće pozdravlja srednjoročni fiskalno-strukturni plan Malte i smatra da bi njegova potpuna provedba doprinijela osiguravanju zdravih javnih financija, održivosti javnog duga te održivog i uključivog rasta.

(35) Vijeće prima na znanje Komisijinu ocjenu plana. Međutim, Vijeće poziva Komisiju da svoju ocjenu planova u budućnosti iznosi u zasebnom dokumentu od preporuka Komisije za preporuke Vijeća.

(36) Vijeće prima na znanje Komisijinu ocjenu kretanja neto rashoda i glavnih makroekonomskih pretpostavki iz plana, među ostalim u odnosu na prethodne smjernice Komisije, kao i implikacije kretanja neto rashoda iz plana na državni deficit i dug. Vijeće prima na znanje ocjenu Komisije da su makroekonomske i fiskalne pretpostavke, iako se u nekim slučajevima razlikuju od pretpostavki Komisije, među ostalim kako bi se u obzir uzeli ažurirani makroekonomski i fiskalni podaci, općenito gledano opravdane i potkrijepljene uvjerljivim ekonomskim argumentima. Vijeće prima na znanje široku fiskalnu strategiju iz plana i rizike u pogledu gospodarskih izgleda koji bi mogli utjecati na realizaciju makroekonomskog scenarija i temeljnih pretpostavki, kao i na ostvarenje kretanja neto rashoda iz plana. Vijeće osobito pozdravlja činjenicu da su prije podnošenja plana konzultirani relevantni dionici na nacionalnoj razini. Vijeće također prima na znanje da bi geopolitički rizici mogli stvoriti pritisak na rashode za obranu.

(37) Vijeće očekuje od Malte da bude spremna prema potrebi prilagoditi svoju fiskalnu strategiju kako bi ostvarila kretanje neto rashoda. Vijeće će pomno pratiti gospodarska i fiskalna kretanja, uključujući ona na kojima se temelji scenarij plana.

(38) Vijeće smatra da je prije sljedećeg kruga fiskalnog nadzora potrebno pravodobno održati dodatne rasprave kako bi se postiglo zajedničko razumijevanje implikacija kumulativnih stopa rasta neto rashoda u okviru godišnjeg nadzora.

(39) Vijeće prima na znanje Komisijin opis potreba i namjera u pogledu reformi i ulaganja kojima se odgovara na glavne izazove utvrđene u kontekstu europskog semestra te naglašava da je važno osigurati provedbu tih reformi i ulaganja. Vijeće će na temelju Komisijinih izvješća ocijeniti te reforme i ulaganja te pratiti njihovu provedbu u okviru europskog semestra.

(40) Vijeće sa zanimanjem očekuje godišnja izvješća Malte o napretku, koja će prije svega sadržavati informacije o napretku u ostvarenju kretanja neto rashoda kako ga je utvrdilo Vijeće te o provedbi širih reformi i ulaganja u kontekstu europskog semestra.

(41) Vijeće bi u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) 2024/1263 Malti trebalo preporučiti kretanje neto rashoda kako je navedeno u planu,

PREPORUČUJE da Malta:

1. osigura da rast neto rashoda ne bude veći od maksimuma iz Priloga I. ovoj Preporuci.

Sastavljeno u Bruxellesu 21. siječnja 2025.

Za Vijeće

Predsjednik

A. DOMAŃSKI

PRILOG I.

Maksimalne stope rasta neto rashoda
(godišnje i kumulativne stope rasta, u nominalnom smislu)

Malta

Godine		2025.	2026.	2027.	2028.
Stope rasta (%)	Godišnje	6,0	5,8	5,8	6,1
	Kumulativne (*)	13,8	20,4	27,4	35,1

(*) Kumulativne stope rasta izračunate su u odnosu na baznu godinu 2023. Kumulativne stope rasta upotrebljavaju se pri godišnjem praćenju *ex post*usklađenosti na kontrolnom računu.